

2019-11-22 Dnr MSN 2019/11

TJÄNSTESKRIVELSE

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Beslut om nya väg- och platsnamn inom detaljplan 612 Nya gatan-stadshusområdet.

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att de nya platsnamnen på vägar, torg och trappor inom detaljplan 612 Nya gatan- stadshusområdet ska heta: *Granithöjden, Nackabacken, Nya gatan, Stadshusgatan, Stadshusplatsen, Tor Boijes gata* samt Ö*stra granittrappan*, enligt karta i Bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Paragrafen förklaras omedelbar justerad.

Sammanfattning

Detaljplan Nya gatan- Stadshusområdet omfattar ett idag obebyggt område mellan Vikdalsrondellen och Nacka stadshus. Planen vann laga kraft den 11 januari 2018. Inom planområdet tillkommer fyra nya vägar, en trapp och två platser/torg som behöver namnges. Vägarna och trappen förslås heta *Nackabacken, Nya gatan, Stadshusgatan, Tor Boijes gata* samt Ö*stra granittrappan*. Torgen föreslås få namnen *Granithöjden* och *Stadshusplatsen*. Namnen knyter an till områdets arkitektur och topografi.

Nacka kommuns namngrupp, Räddningstjänsten, Posten, Taxi, Byggherrar och andra relevanta företag så som Svea fastigheter, Botrygg, Storstaden, SSM, Kungsvåningen och Forsling united samt Nacka hembygdsförening har getts möjlighet att yttra sig i ärendet. Synpunkter har inkommit på förslaget men har inte medfört några ändringar (se redogörelse av remissvaren). Namnen är unika i Nacka kommun.

Ärendet

Detaljplan 612 Nya gatan- Stadshusområdet omfattar ett idag obebyggt område mellan Vikdalsrondellen och Nacka stadshus. Planen vann laga kraft den 11 januari 2018. Nya gatan-Stadshusområdet ingår i projektet Nya gatan och är det första av två delprojekt. Projekt Nya gatan omfattas av översiktsplanens strategi att "skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön". I Nya gatan-Stadshusområdet planeras för cirka 600 bostäder och cirka 8 000 kvadratmeter för verksamheter samt ombyggnad och upprustning av delar av Värmdövägen och Vikdalsvägen.

Kommunantikvarien hade inledningsvis ett förslag som lyfte fram framträdande konstnärinnor. Vissa namn kommer kunna användas på annan plats medan några var svåra att uttala. Namnberedningen bedömde av den anledningen att det troligtvis inte var lämpligt att plocka in namn på konstnärer i området utan försöka hitta ett mer enhetligt väg- och platsnamns alternativ.

Namnberedningen har också diskuterat ett annat alternativ; att namnge vägar och platser efter de nya funktioner som skall fylla alla gator och kvarter i framtiden. Svårigheten med det alternativet är osäkerheten i genomförandet, om den tilltänkta verksamheten kommer förverkligas eller inte.

Järla höjden var under historisk tid utmark till Järla gård och blev inte bebyggd förrän mitten av 1900-talet. Kring 1950 växte Järlahöjden fram som centrum för kommunala och administrativa funktioner där bland annat Nacka stadshus ger uttryck för dåtidens karaktäristiska tegelarkitektur. Kortfattat beskrivet består Järlahöjdens historiska identitet av topografin, samt byggnader för de kommunala och administrativa verksamheterna. Därav beslutade namngruppen att namnen skulle präglas av områdets topografi samt arkitektur.

Området har till idag karaktäriseras av den tydliga "puckeln", urbergsplatån som är en viktig del av Nackas särskilda topografi med tillhörande hällmarksterräng. I samband med genomförandet av stadsbyggnadsprojektet Nya gatan-Stadshusområdet, kommer en del av urbergsplatån att sprängas bort. Höjdskillnaden och den ursprungliga topografin kommer dock till viss del fortfarande vara märkbar i och med trapplösningar från Värmdövägen via "Nya torget" upp till stadshuset. Den topografiska karaktären förankras i namnen Nackabacken, Granithöjden och Östra granittrappan. ("Nya torget" är nuvarande namnförslag inom DP Nya gatan- Elverkshuset där även Östra granittrappan har sin motsvarighet i förslaget "Västra granittrappan")

Den kommunala identiteten i området är kopplat till just stadshusbyggnaden varvid namnet *Stadshusgatan* och *Stadshusplatsen* förstärker denna identitet. Tor Boije är den arkitekt som har ritat stadshuset. Områdets arkitektoniska karaktär plockas upp i *Tor Boijes gata*.

Projektet Nya gatan- stadshusområdet är ett i ledet projekt för det nya centrala Nacka. Historiskt har epoker med expansiv stadsbyggnad lyfts fram genom vägnamn såsom

Nygatan och Nytorget. Genom att särskriva *Nya gatan* (och även *Nya torget* se anm ovan) förankras vägnamnet till denna tradition på ett nytt och modernt sett. När framtidens medborgare rör sig i området kommer de veta att det var här allt började. Denna nya urbana stadsdel markeras också genom att nya centrala Nackas första gator ligger här som annars traditionellt hittills har haft namngivna vägar.

Nacka kommuns namngrupp, Räddningstjänsten, Posten, Taxi, Byggherrar och andra relevanta företag: Svea fastigheter, Botrygg, Storstaden, SSM, Kungsvåningen och Forsling united samt Nacka hembygdsförening har getts möjlighet att yttra sig i ärendet. Botrygg och Storstaden bygg har meddelat att de ej har synpunkter i ärendet. Räddningstjänsten har påtalat att vissa likheter mellan vägnamnet *Nackabacken* och platsen som kallas *Kaffebacken* finns men påtalar också att det inte bör ses som ett problem. Vidare har de yttrat sig om att det är bra att området anspelar på topografi då framkomligheten förtydligas i benämningen backe och trapp.

Forsling united har ställt sig undrande till innebörden av begreppet *Nya gatan* varvid kommunantikvarien har återkopplat för att informera mer om begreppets historiska koppling till urbanism.

Därmed föreslås att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att de nya platsnamnen på vägar, torg och trappor inom detaljplan Nya gatan- stadshusområdet ska heta: Granithöjden, Nackabacken, Nya gatan, Stadshusgatan, Stadshusplatsen, Tor Boijes gata samt Östra granittrappan, enligt karta i Bilaga 1 i tjänsteskrivelsen.

Bilagor

Bilaga 1 Plankarta med namnförslag

Planenheten

Karolina Stenström Lantmäterichef Annie Nygård Larsson Vägnamnsberedningen, Lantmäteri